

TÜRK DİLİ

Aylık Dil ve Yazın Dergisi

Yıl : 32

Cilt : XLVII

Sayı : 381

Eylül 1983

ELLİ YIL BOYUNCA TÜRK DİL KURUMU TERİM KOLU ÇALIŞMALARI

AYDIN KÖKSAL

Türk Dil Kurumunun Terim Kolu çalışmaları Türkçeyi bilim ve sanatın tüm kavramlarını, en ince anlam ayrımlarını belirtmeye elverişli bir doğruluk ve kesinlik düzeyinde anlatabilecek bir bilim ve sanat dili olarak geliştirmeyi amaçlamaktadır. Bir dilin bilim dili olarak gelişmesi, ancak ekin ve yazın dili olarak gelişkin bir düzeye erişmesiyle olanak kazanır. Bununla birlikte bir bilim dilinin kullanılmak zorunda olduğu terim sayısı genel dildeki toplam sözcük sayısının çok üzerindedir. Terim Kolu, Türkçe terimler dizgesinin gelişmesine yardımcı olacak yayınlar yapmak ve değişik bilim dallarında kullanılan terimler arasında eşgüdüm sağlamaya çalışmakla görevlidir.

KURULUŞU VE KOL BAŞKANLARI

Türk Dil Kurumunun başlangıcında, 1932'de "Lügat - İstilah Kolu" adı altında oluşturulan Kol, sözlük ve terim çalışmalarını birlikte yürütmek üzere düzenlenmişti. Terim çalışmaları, bilim alanlarına göre saptanan 16 bölüğe ayrılmış, her bölük de takımlara ayrılarak yürütülmüştür. Kol başkanı Celal Sahir (Erozan) bu görevi iki yıl sürdürmüştür (1932-1934).

270 Elli Yıl Boyunca Türk Dil Kurumu Terim Kolu Çalışmaları

Bağımsız olarak "Terim Kolu" 1934'te İkinci Kurultayda kurulmuş, Refet Ülgen Kol Başkanlığına getirilmiş, bu görevi sekiz yıl (1934-1942) sürdürmüştür.

Üçüncü Kurultayda (1942) Terim Kolundan ayrı olarak "Teknik Terimler Kolu" oluşturulmuş, Başkanlığına Kemalettin K. Kamu, Terim Kolu Başkanlığına ise İsmayıl Hakkı Baltacıoğlu seçilmişlerdir. Teknik Terimler Kolu Kemalettin K. Kamu'nun 1948'de ölümü üzerine kaldırılmış, İ. H. Baltacıoğlu'nun Terim Kolu Başkanlığı ise on beş yıl sürmüştür (1942-1957).

Sekizinci Kurultayda (1957) Terim Kolu Başkanı seçilen Yunus Kâzım Köni'nin 1958'de ölümü üzerine Prof. Dr. Hasan Eren Kol Başkanlığına getirilmiş (1958-1960), Dokuzuncu Kurultayda (1960) ise Agâh Sırrı Levend Kol Başkanı seçilmiştir. Beş ay sonra bu görevden çekilen A. S. Levend'in yerine Terim Kolu Başkanlığına Hikmet Dizdaroğlu seçilmiş, bu görevi on iki yıl sürdürmüştür.

On Üçüncü Kurultay (1972) sonrasında Terim Kolu Başkanlığına seçilen Emin Özdemir bu görevi sekiz yıl sürdürmüştür.

On Yedinci Kurultay (1980) sonrasında Terim Kolu Başkanlığına Mehmet Deligönül seçilmiş, bu görevini iki yıl sürdürmüştür. On Sekizinci Kurultay (1982) sonrasında yapılan seçimde ise Terim Kolu Başkanlığına Doç. Dr. Aydın Köksal getirilmiştir.

1983 yazında Kolda tüm gün çalışan görevli sayısı ikidir : Sevinç Koçak ve Serdar Ünal.

ÇALIŞMA YÖNTEMİ VE BENİMSENEN İLKELER

Terim çalışmalarında önceliğin ilk ve ortaöğretime verilmesi ilkesi Üçüncü Kurultayda (1936) benimsenmiş, üniversite ve Milli Eğitim Bakanlığından uzmanların da işbirliğiyle 1937-39 yıllarında birçok öğretim dalını kapsayan (matematik, fizik, mekanik, kimya, zooloji, biyoloji, botanik, astronomi, jeoloji) 14 yapıt yayımlanmıştır. Bu çalışmalar bütünleştirilerek 1941'de *Türkçe Terimler Cep Kılavuzu* yayımlanmıştır. Yukarıda sayılan alanlara ek olarak coğrafya terimlerini de içeren bu kılavuzda 3878 terim bulunmaktadır. Boyutları göz önünde tutularak "Tuğla Kitap" adıyla anımsanan 656 + XXVI sayfalık *Türkçe Terimler Cep Kılavuzu*'nda Türkçe-Osmanlıca terimler, Osmanlıca - Türkçe terimler, Fransızca - Türkçe-Osmanlıca terimler verilmiştir. Daha sonra bu yapıtın yerini tutan *Orta Öğretim Terimleri Kılavuzu* (1963) ise 10088 terim içermektedir.

Türk Dil Kurumu Kol Çalışmaları (1932-72) başlıklı yapıtta Terim Kolu çalışmalarını açıklayan Hikmet Dizdaroğlu, Kol çalışmalarında benimsenen ilkeler bakımından 1932-60 dönemiyle 1960 sonrası arasında belirgin ay-

rimlar olduğunu vurgulamıştır. Bu ayrımlar başlıca üç kesimde aşağıdaki biçimde değerlendirilebilir :

1. 1960'tan önce, çalışmalar Kurum dışından uzmanların işbirliğiyle yapılmakla birlikte, daha çok TDK uzmanlarınca, Kurum çatısı altında sürdürülüyordu. 1960'tan sonra, terim çalışmalarını Kurum dışında, kendi alanlarında yetkin bilim adamlarına yaptırmak, bunların verimlerini Kurum uzmanları eliyle denetimden geçirerek biçimlendirmek yöntem olarak benimsendi. Bu yönetime göre hazırlanan sözlükler üzerinde yapıtın yazarı olan bilim adamları belirtilmekte, yeni terimlerin öneri niteliğinde olduğu da *önsözde* vurgulanmaktadır. Değişik öneriler arasında son seçim, zamanla bilim, sanat çevrelerinin, yazarların, öğretim görevlilerinin yapıtlarında kullanılmakla yapılacak, eşgüdüm, standartlaştırma ve değişik alanların bilim sözlerinin bütünleştirilmesi zamanla sağlanacaktır.

2. 1960 öncesinde yalnızca terim kılavuzları yayımlanmış, yayınlarda kavramların tanımlarına yer verilmiştir. 1960 öncesinde yalnızca bir yapıt *Edebiyat ve Söz Sanatı Terimleri Sözlüğü* tanımlarla, sözlük biçiminde basılmışken, 1960 sonrasında ağırlık bu tür sözlüklere verilmiştir.

3. 1960'tan sonra okul terimleri dışındaki alanlara da el atılmış, bilim dallarının kavramlarını daha geniş bir kapsam içinde karşılayan sözlüklere yönelinmiştir.

1960-82 döneminde, pek çok bilim dalından uzmanların Kurumla işbirliği içinde yaptıkları çalışmaların art arda yayınlanması, genel dilde sağlanan gelişmenin etkisiyle bilim adamlarımızın da yapıtlarında tutarlı ve düzenli bir Türkçe kullanmaya özenmeleri, bilimsel yazı dilinin hızla Türkçeleşmesine yol açtı. Kurum dışından bilim adamlarının kendi bilim alanlarının kavramlarına Türkçe adlar araştırma istekleri göz önünde tutularak, bu çalışmaları desteklemek üzere *Terim Hazırlama Kılavuzu* (Emin Özdemir, 1973) yayımlandı.

Terim sözlüklerinin çoğalmasıyla birlikte bunlar arasında sağlanması gereken eşgüdümün güçleşmesi de doğal bir sonuç olarak ortaya çıkmıştır. Bugün bir sözlük hazırlanır ya da denetimden geçirilirken daha önce gerçekleştirilmiş 102 yapıtta yer alan yaklaşık 107.000 madde başı terimle tutarlılığın sağlanması gerekmektedir. Bunca yapıta, değişik dillerin terimlerinden yola çıkarak erişmek ne denli güçse, bu erişim sonrasında, ayrımına varılan çelişkileri, yer yer uyumsuzlukları, olumlu bir çizgide çözüme bağlamak da o denli güçtür. Bu soruna bir çözüm yolu sağlamak üzere, tüm terim varlığını bilgisayar belleğine aktarmadan önce daha ucuz bir ara çözüm olarak 1974-81 yıllarında Kolda bir "Terimler Dizelgesi" oluşturulmuş, böylece yayımlanan sözlüklerde yer alan tüm sözcükler, tanımları, başka dillerdeki karşılıkları ile birlikte, kart tutanaklarına işlenerek, İngilizce karşılıkların abece sırasına göre dizilmiştir. Bu çalışma, terim sözlüklerinin birleştirilmesi yolunda ilk adımı oluşturmaktadır.

272 Elli Yıl Boyunca Türk Dil Kurumu Terim Kolu Çalışmaları

Terim Kolunun başlangıçtan beri benimsediği ilkelerden biri de terim çalışmalarını tanıtmaktır. Yardım isteyen özel ve kamusal kuruluşlara kılavuzluk yapma görevine özellikle önem verilmiştir. Terim sözlüklerinden örnekler zaman zaman *Türk Dili*'nde, zaman zaman meslek kuruluşlarının yayın organlarında tanıtılmış, Kurum birçok özel firmanın bile, kendi çalışma alanında kullandığı araç gerecin Türkçe adını danıştığı güvenilir bir bilim odağı niteliği kazanmıştır.

ÖTEKİ KOLLARLA İŞBİRLİĞİ

Terim Kolunun çalışması Kurumun tüm kollarıyla işbirliği içinde bütünleşerek hız ve geçerlik kazanmıştır.

Derleme ve Tarama Kolunun anıt yapıtları *Derleme Sözlüğü* ve *Tarama Sözlüğü* olmadan terimler dizgesi geliştirme çalışmasını Türkçenin sözcük kaynağına dayandırmak düşünülemezdi. Sözlük Kolu hem yöntem-bilim, kökenbilim sorunları bakımından Terim Kolunu desteklemiş, hem de önerilen terimlerden birçoğunun genel dile girişi aşamasında *Türkçe Sözlük*'te yer almasını, böylece yaygınlaşmasını sağlamıştır. Dilbilgisi Kolu, üretilen terimlerin Türkçenin biçimbilgisine uygunluğunu denetlemede bilimsel bir başvuru odağı sağlamıştır. Yayın ve Tanıtma Kolu ise Terim Kolu çalışmalarını topluma duyurmada *Türk Dili* dergisi, tartışmalı toplantılar, Cumartesi Konuşmaları, kitap sergileri vb. tanıtma çabalarıyla etkin bir destek sağlamıştır.

YAYINLARI

Terim Kolunun, kuruluşundan beri yürüttüğü çalışmaların başlıca ürünü yayımlanmış 98 terim sözlüğüdür. Bunlara, yeni yayımlanmış olan 4 sözlüğü de eklersek 102 terim sözlüğünün hazırlanmış olduğu ortaya çıkar. Bu yayınlardan yedisi ikinci baskısı yapılan yapıtlardır ki hemen hepsi önemli sayıda eklemeye zenginleşmiş biçimde yayımlanmıştır.

Terim Kolunun yayınları başlangıçta Osmanlıca ve yabancı dillerde (Fransızca, İngilizce, Almanca, kimi yerde Latince) karşılıkları verilen Türkçe terimlerin dizgelendiği "kılavuzlar" ile öncelikle ilk ve ortaöğretime yönelmiştir. Böylece Cumhuriyet yönetiminin laiklik, halkçılık ilkeleri ve ulusal eğitimde birlik ilkesiyle uyumlu biçimde, ulusal eğitimin halkın öz dili Türkçenin kaynaklarından geliştirilen sözcüklerle yapılması desteklenmiştir. Atatürk devriminin özünü oluşturan çağdaşlaşma, ancak bilime yaslanmayla, halk yığınlarının bilimsel düşünceye açılmasıyla gerçekleşebilirdi. Atatürk buna öylesine inanmıştı ki, bugün hiçbir yadırgama duymaksızın, dil devrimine karşı çıkanlarımızın bile gündelik yaşamda kullandıkları *artı*, *eksi*, *çarpı*, *bölü*, *eğri*, *doğru*, *üçgen*, *dörtgen* gibi birçok matematik terimini kendi türetmiş, öğretimde kullanılmak üzere önermişti. Daha da ileri giderek, önerdiği yeni sözcüklerin nasıl kullanılabileceğini

göstermek, Türkçe terimlerin kullanılabilirliğini sınamak amacıyla, bir de *Geometri* kitabı yazmıştı. Bu yapıt da Türk Dil Kurumunun yayınları arasında yer alır (2. basım, 1981).

Terim Kolunca yayımlanan yapıtlar arasında, daha sonraki yıllarda, "terim sözlükleri"ne ağırlık verilmiş, bu sözlükler ilgili bilim dallarının kavramlarını güvenilir biçimde açıklamaları nedeniyle de aranır olmuştur. Çünkü bu sözlüklerin hemen tümü, ilgili bilim ya da sanat alanında yaptığı çalışmalarla ulusal düzeyde tanınan, bilimsel yetkisine güvenilen kişilerce ya da çalışma takımlarınca hazırlanmış, yine TDK dışından başka bir yetkili kişinin bilimsel denetiminden geçirildikten sonra, yeni sözcük önerilerinin Türkçenin yapısına ve anlambilgisine uyarlığı bakımından Terim Kolu görevlilerince ayrıca denetlenmiştir.

Belli bir daldaki bilimsel kavramların tanımlarını eksiksiz olarak vermenin Türkçeyi bilim dili olarak geliştirme yönündeki katkısı, özellikle bu tür bilimsel yayın yapan başka kurumlarımızın bulunmadığı göz önünde tutulunca, kolayca anlaşılır. Bilim, bir bakıma, tutarlı bir sınıflama ve adlandırma dizgesidir.

Terim sözlüğü biçiminde bir hazırlığın uzun süre beklemeyi gerektirdiği durumlarda, sözlük yerine kılavuz türü yayınlar yakın geçmişte de sürdürülmüştür. 1978'de basılan ve çabucak tükenen, 1980'de ikinci baskısı yapılan *Hekimlik Terimleri Kılavuzu* bu yaklaşıma iyi bir örnektir. 1963'te basılmış olan *Orta Öğretim Terimleri Kılavuzu* da hazırlanması uzun zaman alan bir "Orta Öğretim Terimleri Sözlüğü"nin yokluğunda, benzer bir işlevi yerine getirmiştir.

Terim Kolunun yayın listesi sondadır.

1982-84 ÇALIŞMA İZLENESİNE GÖRE SÜRDÜRÜLMEKTE OLAN İŞLER

1. Yeni Terim Sözlükleri:

Yeni terim sözlüklerinin hazırlanması ve basılması çabası sürdürülmektedir. 1983 başlarında basımevine verilmiş bulunan 4 yeni sözlük yayın listesi sonuna eklenmiştir. Bunların yanı sıra hazırlığı sürdürülen kılavuz ve sözlükler şunlardır :

- *Ölçme ve Denetim Terimleri Sözlüğü* (Doç. Dr. Bülent Sankur ve arkadaşları)
- *Elektrik Mühendisliği Terimleri Sözlüğü* (Doç. Dr. Güney Gönenç)
- *Ekonomi Terimleri Sözlüğü* (Dr. Fikret Gürün ve arkadaşları)
- *Diş Hekimliği Terimleri Kılavuzu* (Dr. Işık Demiröz ve arkadaşları)
- *Dirimbilim Terimleri Sözlüğü* (Doç. Dr. Kâni Işık ve Dr. Doğan Alpman)
- *Devletler Hukuku Terimleri Sözlüğü* (Prof. Dr. İlhan Akipek)

274 Elli Yıl Boyunca Türk Dil Kurumu Terim Kolu Çalışmaları

- *Kamu Hukuku ve Yönetim Hukuku Terimleri Sözlüğü* (Prof. Dr. Rona Aybay)
- *Anayasa Hukuku Terimleri Sözlüğü* (Prof. Dr. Bahri Savcı, Doç. Dr. Fazıl Sağlam, Yrd. Doç. Dr. Yavuz Sabuncu)
- *İş Hukuku Terimleri Sözlüğü* (Dr. Tülin Hoşgör)
- *Müzik Terimleri Sözlüğü* (Prof. Dr. Gültekin Oransay)

Ayrıca aşağıdaki konularda da hazırlık yapılacaktır.

- *Ortaöğretim Terimleri Sözlüğü*
- *Bitkibilim Terimleri Sözlüğü*
- *Yöneylem Araştırma Terimleri Sözlüğü*
- *İşletme Terimleri Sözlüğü*
- *Medeni Hukuk Terimleri Sözlüğü*
- *Ticaret Hukuku Terimleri Sözlüğü*
- *İş Hukuku Terimleri Sözlüğü*
- *Hekimlik Terimleri Sözlüğü*
- *Turizm Terimleri Sözlüğü*
- *Çevrebilim Terimleri Sözlüğü*

2. Terim Sözlüklerini Birleştirmeye İlişkin Çalışmalar:

- a) İlk adımda *Ortaöğretim Terimleri Sözlüğü* yayımlanacaktır.

Bu amaçla, ortaöğretimde kullanılan ders kitapları taranacak, TDK çalışmalarına uygun biçimde kullanılan terimlerle, bu çalışmalara ters düşen terimler saptanarak, tüm terimler, tanımları ve yabancı dillerdeki tanımlarıyla tutanaklara işlenecek, ortaöğretimde kullanılmakta olan terimler kütüğü oluşturulacaktır. Kitapların bir kesimi taranmak üzere uzmanlara gönderilmiştir.

Bu çalışma ile, elde fişler hazırlanmış bulunan ortaöğretim terimleri, yayımlanmış terim sözlükleri ve kılavuzlardaki 100.000'in üzerinde madde başı olarak yer alan terim önerileri karşılaştırılacak, üniversitelerden, eğitim ve meslek çevrelerinden çağrılacak uzmanların katıldığı danışma toplantılarında, seçenekler üzerinde görüş birliği sağlanmaya çalışılacaktır. Böylece TDK, varılan bu aşamada, *Ortaöğretim Terimleri Sözlüğü*'nden sonra, birbirlerine yakın bilim alanlarının terimleri arasında tutarlılığın ve eşgüdümün sağlandığı "bütünleşmiş" terim sözlükleri yayımlama aşamasını gerçekleştirmeye yönelecektir.

3. Kolum Tanıtma ve Kılavuzluk Çalışmaları:

- a) Terim sözlükleri, ilgili oldukları alanlarda etkinlik gösteren, eğitim, üretim ve hizmet kuruluşlarına armağan olarak gönderilmektedir.

b) Yeni terimler *Türk Dili* dergisinde "Terim Sözlüklerinden Örnekler" başlığı altında tanıtılacak, bilim dilinin önemini vurgulayan yazılar yayımlanacaktır.

c) Meslek kuruluşlarıyla ilişki kurularak, ilgili terim sözlüklerinin meslek dergilerinde tanıtılması sağlanacak, terimlerden örneklerin verildiği yazıların yayımlanmasına çalışılacaktır. Gerekli görülen durumlarda, yayın organlarına duyuru verilmesi yoluna da gidilebilecektir.

ç) Bilim dilini geliştirmek, okurlara yeni terimlerin doğru ve başarılı kullanımına ilişkin örnekler sunmak üzere, *Türk Dili* dergisinde bu özellikleri taşıyan bilimsel yazılara yer verileceği bu dergide duyurulacak, bu duyuru üniversitelerin tüm fakülte ve yüksekokullarına da birer yazıyla bildirilecektir. Gelen yazıların bilimsel niteliğini saptayıp yayımlama konusunda Kol, Yayın ve Tanıtma Koluyla işbirliği yapacaktır.

d) *Türk Dili* dergisinin bir sayısı “Bilim Dili Özel Sayısı” olarak hazırlanacaktır. Bu amaçla Yayın Koluyla ortaklaşa bir çalışma planı oluşturulacak, bu plana göre yapılacak duyurulara yanıt olarak gelecek yazılarla ismarlanacak yazılardan oluşan bir özel sayının gerçekleştirilmesine çalışılacaktır.

e) Terimler üzerinde çalışanlara yol göstermek amacıyla Terim Hazırlama Kılavuzunun ilkeler, yöntemler ve Türkçenin biçimbilgisi kuralları bakımından genişletilerek yeniden hazırlanması ve yayımlanması için çaba gösterilecektir.

f) Kurumdan görüş isteyen tüm özel ve kamusal kuruluşlara kılavuzluk hizmeti verilmesi geleneği sürdürülecektir.

4. Terim Çalışmalarının Çağdaş Teknikbilim Araç Gereçlerine Kavuşturulması Yolunda Çalışma Yapılacaktır:

Terim çalışmalarının çağdaş teknikbilim araç gereçlerine kavuşturulması yolunda girişimde bulunulmalıdır. “Terim Sözlükleri Dizelgeliği”ne yeni yayınlar eklenerek bu düzenleme sürekli biçimde günlenecektir. Bununla birlikte uzmanların ve terim çalışması yapan bilim adamlarının kullanımına açık tutulacak gerçek bir “terim bankası” oluşturmak için bilgisayar destekli bir dizgeye gerekseme olduğu açıktır. Teknikbilimin ucuzlaması bir yandan, iletişim olanaklarıyla sağlanabilen bilgi işlem hizmetleri öte yandan, bilgisayar olanaklarının sağlanmasını Kurumun göze alabileceği düzeye indirmiştir. Terimlerle başlayan bir uygulama, gelecekte adım adım Kurumun çok değişik çalışmalarına temel oluşturabilecek bir olanak sağlayabilir. Bu amaçla ön çalışmalar başlatılarak, bilgisayar gücünden ne gibi amaçlarla, hangi koşullarda yararlanılacağı saptanacak, bu hizmetlerin gerçekleştirilmesi sağlanacaktır. Bu konuda Terim Kolunca yürütülecek öncü uygulamaları, TDK'nin tüm kollarının yararlanacağı başka uygulamaların izlemesi, uzun dönemde sağlanacaktır.

TDK TERİM KOLU
YAYINLARI

1. *İlk ve Orta Öğretim Matematik Terimleri.* İstanbul, 1937. 46 s.
2. *İlk ve Orta Öğretim Fizik Terimleri.* İstanbul, 1937. 33 s.
3. *İlk ve Orta Öğretim Mekanik Terimleri.* İstanbul, 1937. 13 s.
4. *İlk ve Orta Öğretim Kimya Terimleri.* İstanbul, 1937. 27 s.
5. *İlk ve Orta Öğretim Zooloji Terimleri.* İstanbul, 1937. 25 s.
6. *İlk ve Orta Öğretim Tabii İlimler Terimleri ve Yeni Teklifler, Biyoloji, Botanik, Zooloji.* İstanbul, 1939. 65 s.
7. *İlk ve Orta Öğretim Matematik Terimleri.* İstanbul, 1939. 57 s.
8. *İlk ve Orta Öğretim Astronomi Terimleri.* İstanbul, 1939. 22 s.
9. *İlk ve Orta Öğretim Fizik Terimleri.* İstanbul, 1939. 36 s.
10. *İlk ve Orta Öğretim Kimya Terimleri.* İstanbul, 1939. 42 s.
11. *İlk ve Orta Öğretim Biyoloji Terimleri.* İstanbul, 1939. 55 s.
12. *İlk ve Orta Öğretim Botanik Terimleri.* İstanbul, 1939. 61 s.
13. *İlk ve Orta Öğretim Jeoloji Terimleri.* İstanbul, 1939. 37 s.
14. *Türkçe Terimler Cep Kılavuzu.* İstanbul, 1941. 656 + XXVI s.
15. *Felsefe ve Gramer Terimleri (Ahlak, Eğitim, Estetik, Fizikötesi, Gramer, Mantık, Ruhsbilim, Toplumbilim).* İstanbul, 1942. 318 s.
16. *İlk ve Orta Öğretim Coğrafya Terimleri.* Ankara, 1942. 48 s.
17. *Edebiyat ve Söz Sanatı Terimleri Sözlüğü.* İstanbul, 1948. 146 s.
18. *Teknik Terimlerden Birkaç Örnek-Teknikbilim - Elektroteknik - Temel Tekniği - Gereç - Dayanım - Yapı Makinaları - Makina Öğütleri - İçten Yanmalı Motorlar - Bastıraklar.* Ankara, 1948. 16 s.
19. *Bitkibilim Terimleri (Botanik).* İstanbul, 1948. 34 s.
20. *Dirilbilim Terimleri (Biyoloji).* İstanbul, 1948. 27 s.
21. *Dilbilim Terimleri Sözlüğü.* Ankara, 1949. 252 s.
22. *Teknik Terimler I (Makina Öğeleri - Elektroteknik - Yapı Makinaları - İçten Yanmalı Motorlar - Bastıraklar - Dayanım - Temel Tekniği-Gereç).* Ankara, 1949. 84 s.
23. *Coğrafya Terimleri Üzerine Bazı Düşünceler.* (Dr. Reşat İzbirak) Ankara, 1949. 36 s.
24. *Tarım Terimleri I.* İstanbul, 1949. 75 s.
25. *Türe Terimleri.* İstanbul, 1949. 18 s.
26. *Yunanca ve Latince Köklerden Meydana Gelen ve Dilimize Alınması Lüzumlu Görülen Terimlerin Türkçeleştirilmesi Hakkında Anket.* Ankara, 1950. 16 s.
27. *İlk ve Orta Öğretim Astronomi Terimleri.* Ankara, 1951. 8 s.
28. *İlk ve Orta Öğretim Botanik Terimleri.* Ankara, 1951. 19 s.
29. *İlk ve Orta Öğretim Jeoloji Terimleri.* Ankara, 1951. 11 s.
30. *Orta Öğretim Psikoloji, Sosyoloji, Mantık, Felsefe ve Pedagoji Terimleri.* İstanbul, 1952. 63 s.
31. *İlk ve Orta Öğretim Gramer Terimleri.* Ankara, 1952. 10 s.
32. *İlk ve Orta Öğretim Coğrafya Terimleri.* Ankara, 1952. 15 s.
33. *İlk ve Orta Öğretim Matematik Terimleri.* Ankara, 1952. 19 s.
34. *İlk ve Orta Öğretim Fizik Terimleri.* Ankara, 1952. 12 s.
35. *İlk ve Orta Öğretim Kimya Terimleri.* Ankara, 1952. 12 s.
36. *İlk ve Orta Öğretim Zooloji Terimleri.* Ankara, 1952. 7 s.
37. *Terim Anketleri, Tarih.* Ankara, 1954. 24 s.
38. *Terim Anketleri, Bitkibilim (Botanik) Terimleri.* Ankara, 1954. 21 s.
39. *Terim Anketleri, Biyoloji Terimleri.* Ankara, 1954. 21 s.
40. *Terim Anketleri, Müzik.* Ankara, 1954. 27 s.
41. *Terim Anketleri, Coğrafya.* Ankara, 1955. 27 s.
42. *Terim Anketleri, Güzel Sanatlar (Mimari - Heykel - Modlaj - Resim - Bezeme).* Ankara, 1955. 18 s.

43. *Orta Öğretim Terimleri Kılavuzu*. Ankara, 1963. 528 + X s.
44. *Sinema Terimleri Sözlüğü* - Nijat Özön. Ankara, 1963. 191 + XX s.
45. *Zooloji Terimleri Sözlüğü* - Doç. Dr. Sevinç Karol. Ankara, 1963. 426 + VI s.
46. *Tiyatro Terimleri Sözlüğü* - Haldun Tanner /Metin And/ Özdemir Nutku. Ankara, 1966. 151 s.
47. *Medeni Hukuk Terimleri Sözlüğü* - Prof. Dr. İsmet Sungurbey. Ankara, 1966. 66 s.
48. *Güzel Sanatlar Terimleri Sözlüğü* - Adnan Turani. Ankara, 1968. 138 s.
49. *Ağaçşleri Terimleri Sözlüğü* - Nazım Şanıvar. Ankara, 1968. 81 s.
50. *Uçantop, Alantopu, Masatopu Terimleri Sözlüğü*-Sinan Erdem. Ankara, 1968. 39 s.
51. *Yumurukoyunu Terimleri Sözlüğü* - Nihat İşıtman. Ankara, 1968. 19 s.
52. *Gökbilim Terimleri Sözlüğü* - Prof. Dr. Abdullah Kızılırmak. Ankara, 1969. 174 s.
53. *Sepettopu Terimleri Sözlüğü* - Cem Atabeyoğlu. Ankara, 1969. 19 s.
54. *Döşem Terimleri Sözlüğü* - Cavit Sıdal. Ankara, 1969. 98 s.
55. *Cimnastik Terimleri Sözlüğü* - Cemal Alpman. Ankara, 1969. 82 s.
56. *Çifteler Terimleri Sözlüğü* - Hakkı Bekensir. Ankara, 1970. 64 s.
57. *Kılıçoyunu Terimleri Sözlüğü* - Sait Tayla. Ankara, 1970. 52 s.
58. *Asalakbilim Terimleri Sözlüğü* - M. Turan Yarar. Ankara, 1970. 213 s.
59. *Yerbilim Terimleri Sözlüğü* - Ord. Prof. Dr. H. Nafiz Pamir/Doç. Dr. Önder Öztunalı. Ankara, 1971. 191 s.
60. *Yapım İyeliği Terimleri Sözlüğü* - Müzaffer Uyguner. Ankara, 1971. 118 s.
61. *Yapıt Hakları Terimleri Sözlüğü* - Müzaffer Uyguner. Ankara, 1972. 76 s.
62. *Gümrük Terimleri Sözlüğü* - İrfan Kızıllı. Ankara, 1972. 52 s.
63. *Metalbilim İşlem Terimleri Sözlüğü* - Dr. Erdoğan Tekin. Ankara, 1972. 312 s.
64. *Maliye, Tecim, Sayışmanlık, Güvence Terimleri Sözlüğü*-Muzaffer Uyguner/Hilmi Tuner. Ankara, 1972. 417 s.
65. *Ceza Yargılama Yöntemi Yasası Terimleri Sözlüğü* - Ahmet Erdoğan. Ankara, 1972. 102 s.
66. *Aydınlatma Terimleri Sözlüğü* - Şazi Sirel. Ankara, 1973. 106 s.
67. *Budunbilim Terimleri Sözlüğü* - Prof. Dr. Sedat Veyis Örnek. Ankara, 1973. 92 s.
68. *Ruhbilim Terimleri Sözlüğü* - Dr. Mithat Enç. Ankara, 1974. 217 s.
69. *Eğitim Terimleri Sözlüğü* - Dr. A. Ferhan Oğuzkan. Ankara, 1974. 248 s.
70. *Kitaplıkbilim Terimleri Sözlüğü* - Doç. Dr. Berin U. Yurdadoğ. Ankara, 1974. 111 s.
71. *Güreş Terimleri Sözlüğü* - İhsan Harmandalı. Ankara, 1974. 46 s.
72. *Ayaktopu Terimleri Sözlüğü*. Ankara, 1974. 51 s.
73. *Tarih Terimleri Sözlüğü* - Prof. Dr. Bekir Sıtkı Baykal. Ankara, 1974. 186 s.
74. *Yazın Terimleri Sözlüğü* - Tahir Nejat Gencan/Haydar Ediskun/Baha Dürder/Enver Naci Gökşen. Ankara, 1974. 168 s.
75. *Felsefe Terimleri Sözlüğü* - Prof. Dr. Bedia Akarsu. Ankara, 1975. 233 s.
76. *Toplumbilim Terimleri Sözlüğü* - Doç. Dr. Özer Ozankaya. Ankara, 1975. 168 s.
77. *Mantık Terimleri Sözlüğü* - Doç. Dr. Teo Grünberg / Dr. Adnan Onart. Ankara, 1976. 215 s.
78. *Atletizm Terimleri Sözlüğü* - Nurettin Alkanat. Ankara, 1976. 43 s.
79. *Uygulayım Terimleri Sözlüğü I* - Ankara, 1977. 96 s.
80. *Halkbilim Terimleri Sözlüğü* - Prof. Dr. Orhan Acıpayamlı. Ankara, 1978. 158 s.
81. *Hekimlik Terimleri Kılavuzu*. Ankara, 1978. 63 s.
82. *Fiziksel Kimya Terimleri Sözlüğü* - Prof. Dr. Oktay Sinanoğlu. Ankara, 1978. 196 s.
83. *Felsefe Terimleri Sözlüğü* (2. baskı) - Prof. Dr. Bedia Akarsu. Ankara, 1979. 242 s.
84. *Madencilik Terimleri Kılavuzu* - Y. Müh. Enver Ediger/Y. Müh. Turan Dündar/Y. Müh. Tefvik Güyagüler. Ankara, 1979. 212 s.
85. *Hekimlik Terimleri Kılavuzu* (2. baskı). Ankara, 1980. 126. s.
86. *Ruhbilim Terimleri Sözlüğü* (2. baskı)-Doç. Dr. Mithat Enç. Ankara, 1980. 229 s.

278 *Elli Yıl Boyunca Türk Dil Kurumu Terim Kolu Çalışmaları*

87. *Toplumbilim Terimleri Sözlüğü* (2. baskı)- Prof. Dr. Özer Ozankaya. Ankara, 1980. 191 s.
88. *Uygulayım Terimleri Sözlüğü* (2. baskı)- Ankara, 1980. 213 s.
89. *Coğrafya Terimleri Sözlüğü* - Sami Öngör. Ankara, 1980. 173 s.
90. *Dilbilim ve Dilbilgisi Terimleri Sözlüğü*- Prof. Dr. Berke Vardar/N. Güz/E. Öztokat/M. Rifat/O. Senemoğlu/E. Sözer. Ankara, 1980. 232 s.
91. *Kenbilim Terimleri Sözlüğü* - Prof. Dr. Ruşen Keleş. Ankara, 1980. 196 s.
92. *Otomobilcilik ve Motor Bilgisi Terimleri Sözlüğü* - İbrahim Kuyumcu/Dr. Yavuz Beşorak. Ankara, 1980. 127 s.
93. *Bilişim Terimleri Sözlüğü*-Doç. Dr. Aydın Köksal. Ankara, 1981. 126 s.
94. *Sinema ve Televizyon Terimleri Sözlüğü*- Nijat Özön. Ankara, 1981. 592 s.
95. *Eğitim Terimleri Sözlüğü* (2. baskı)- Dr. Ferhan Oğuzkan. Ankara, 1981. 261 s.
96. *Yöntembilim Terimleri Sözlüğü* - Dr. Muzaffer Sencer. Ankara, 1981. 198 s.
97. *Kimya Terimleri Sözlüğü* - Prof. Dr. Saadet Üneri/Doç. Dr. Ömer Kuleli/Dr. Osman Gürel. Ankara, 1981. 199 s.
98. *Tarih Terimleri Sözlüğü* (2. baskı) - Prof. Dr. Bekir Sıtkı Baykal. Ankara, 1981. 143 s.
99. *Matematik Terimleri Sözlüğü* - Prof. Dr. Timur Karaçay/Dr. Doğan Çoker. Ankara, 1983. 518 s.
100. *İstatistik Terimleri Sözlüğü* - Prof. Dr. Ceyhan İnal. Ankara, 1983. 176 s.
101. *Gösterim Sanatları Terimleri Sözlüğü*- Prof. Dr. Özdemir Nutku. Ankara, 1983. 374 s.
102. *Fizik Terimleri Sözlüğü* - Prof. Dr. Rauf Nasuhoğlu. Ankara, 1983. 338 s.

MACİT GÖKBERK ARMAĞANI

Yeni Çıktı. 400 Lira

REŞAT NURİ GÜNTEKİN

Olçay Öner toy

Yeni Çıktı. 200 Lira

YENİ TARAMA SÖZLÜĞÜ

Düzenleyen : Cem Dilçin

Basıyor.
